

SADRŽAJ

- UVOD
- ZASTITA SVOJINE
- REIVINDIKACIONA TUZBA (ACTIO REI VINDICATIO)
- PUBLIKACIJSKA TUZBA (ACTIO PUBLICIANA)
- TUZBA ZBOG SMETANJA ODNOSNO UZNEMIRAVANJA (ACTIO NEGATORIA)
- ZAKLJUČAK
- LITERATURA

UVOD

Svojину Rimljani nazivaju *proprietas* ili *dominium*. Pojmovi su kasno srazmerno nastali i jedan su od doprinosa Rimljana svetskoj pravnoj istoriji.

Prema nekim istraživanjima, stari narodi, uključujući i Grke, nemaju tehnički termin za svojinu.

To ne znači da ovi narodi ne znaju za svojinu. Svojina postoji, ali nema naziva za nju.

Za svojinu su koristili izraz koji je sastavljen od glagola „biti“ i prisvojne zamenice „moj“ odnosno „svoj“: *meum esse, suum esse*.

Pored toga koristili su i *reci bona* (dobra, imovina) ili *familia pecuniaque*.

Agrarni zakon (*lex agraria*) iz 111. godine stare ere upotrebio je *rec dominium* kao *terminus technicus* za vlasnika.

Pravo svojine je najsigurnije, u granicama zakona, pravo držanja, korišćenja i raspolaganja jednom stvari, koje se može isticati prema svim trećim licima.

Pravo svojine je po svojoj strukturi, jedno složeno pravo, koje sačinjavaju tri komponente:

- 1) ovlašćenje držanja
- 2) ovlašćenje korišćenja
- 3) ovlašćenje raspolaganja

ZASTITA SVOJINE

Kao što povreda državine može biti izvršena oduzimanjem stvari držaocu i smetanjem državine, tako i povreda svojine može biti izvršena oduzimanjem stvari vlasniku i smetanjem svojine. Postoje svojinske tuzbe za povraćaj stvari i svojinske tuzbe protiv smetanja svojine. Ove tuzbe nazivaju se *petitornim* i sporovi koji se njima pokreću nazivaju se *petitornim sporovima* i u njima se raspravljaju pravna pitanja:

- 1) pravo svojine
- 2) pitanje jaceg pravnog osnova državine
- 3) postojanje prava na osnovu kojeg se preduzimaju radnje koje tuzilac kvalifikuje kao nedozvoljeno smetanje

Postoji citav niz sredstava koji stoje na raspolaganju vlasniku što ne iznenadjuje ako znamo da je svojina vazan institut prava.

Postoje posebne tuzbe za slučaj da neko menja tok vode, za radove koji mogu da ugroze suseda, za poseceno drvo, za prisvajanje grede itd.

Za zastitu svojine služe i državinski interdikti kao i tuzba kojom se štiti pretorska svojina (*actio Publiciana*)

Ipak su najvažnije tri:

- 1) *actio rei vindicatio*
- 2) *actio negatoria*
- 3) *actio publiciana*

REIVINDIKACIONA TUZBA (ACTIO REI VINDICATIO)

Reivindikaciona tuzba je tuzba vlasnika za povraćaj stvari protiv držaoca kod kojeg se stvar nalazi.

Da bi uspeo sa svojim tuzbenim zahtevom tuzilac mora dokazati da je vlasnik što praktično znači da mora

dokazati činjenice na osnovu kojih je stekao pravo svojine, a koje, su, opet različite u zavisnosti od načina sticanja.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com